

**TAHSİSATI FEVKALÂDE KARARNAMESİNİN BEŞİNCİ MADDESİNİN TEFSİRİ HAKKINDA
3/43 NUMARALI BAŞVEKÂLET TEZKERESİ VE MALİYE VE BÜTÇE ENCÜMENLERİ MAZBATASI**

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet 30 Teşrinisani 1927
Muamelât Müdüriyeti
Mukarrerat Şubesi
Adet 6/5139

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Müstehakini ilmiye tertibinden maaş alan ailelere verilecek tahsisatı fevkelâdenin, tahsisatı fevkelâde kararnamesinin beşinci maddesinin son fıkrası mucibince sureti tesviyesinin tayin ve tefsiri hakkında Maliye Vekâleti Celilesinden yazılan 24 Teşrinisani 1927 tarih ve 47584 numaralı tezkerenin musad-dak sureti leffen takdim olunmuştur.

İşar mucibince muktezasının ifasına müsaade bu-yurulması istirham olunur efendim.

Başvekil
İsmet

Maliye Vekâleti Celilesinin 23 Teşrinisani 1927 tarih ve 47584 numaralı tezkeresi suretidir

Müstehakini ilmiye tertibinden maaş alan ailelere eytam ve eramili mülkiye misillu tahsisatı fevkalâde itaası icap ettiği halde tahsisatı mesulenin müte-kaidin ve malûlin misillu tesviye edilmekte olduğu anlaşılması üzerine keyfiyet memurini aidesinden istiftisar edilmişti. Bu bapta verilen izahatata müsteha-kini ilmiye tertibinden maaş alan ricalle mütekaiddin ve mazûlin misillu ve inasa eytam ve eramil misillu tahsisat verileceği tahsisatı fevkelade kararnamesinin beşinci maddesi fıkrai ahiresi iktizasından olduğun-dan ricali ilmiye tertibinden maaş alan zükür evlâda bu sebeple mütekaiddin ve mazûlin misillu tahsisat verildiği ve şimdiye kadar da bu suretle muamele ifa edildiği bildirilmiştir.

Salifûlarz beşinci maddenin son fıkrasındaki ri-cal kaydından vazii kanunun kasdı doğrudan doğ-ruya maaş tahsis olunan ilmiye ricali olmak lâzım gelip yoksa bunların vefatları halinde zükür evlâdına intikal edecek maaşatın memurini mülkiye eytam ve eramilinin zükurundan farklı olarak maaş tahsi-sine matuf olamayacağı hazinece teemmül edilmekte ve halbuki şimdiye kadar bu esas hilafında mevzu-

bahis müstehakini ilmiye eytam ve eramiline fazla maaş tahsis ve ilga edile geldiği anlaşılmakta olduğun-dan bu cihetin meclisi âlice tefsiren halline müsaade ve delalet buyurulmasını arz ve istirham eylerim efendim hazretleri.

Maliye Vekili
Saraçoğlu Şükrü

Türkiye Büyük
Millet Meclisi 21 . 12 . 1927
Maliye Encümeni
10 Karar numarası
3/43 Esas numarası

Maliye Encümeni Mazbatası
Riyaseti Celileyne

Müstehakini ilmiye tertibinden maaş alan ailelere verilecek tahsisatı fevkalâdenin tahsisatı fevkalâde kararnamesinin beşinci maddesinin son fıkrası mu-cibince sureti tesviyesinin tayin ve tefsiri hakkında Başvekâletin 30 Teşrinisani 1927 tarih ve 6/5139 numaralı tezkeresiyle encümenimize havale buyuru-lan Maliye Vekâleti tezkeresi sureti Muhasebeyi Umu-miye Müdürü Faik Beyin huzuruyla tetkik ve mü-zakere olundu.

Müstehakini ilmiye tertibinden maaş itası husu-sında esaslı ahkâm ve kavait mevcut olmayıp ancak 1325 tarihli muvazeneyi umumiye kanuniyle meşihate verilen müsaadeden istinat olmaktadır. Tahsisatın mavazzilehi doğrudan doğruya ricali ilmiye olup ve bunların evsaf ve şeraitine bakmadan muhtacin misillu maaş tahsisine mazhar edilen evlatlarına kavaidi umumiyenin fevkinde mütefavit olarak tah-sisatı fevkalade itası nefsiremre muafık değildir. Mezkûr kararnamedeki «müstehakini ricali ilmiye» tabiri ıstılahen de mahtut ve muayyendir. Bu müta-laaya göre ilmi şerait ve evsafı lâzimesinden binaen maaş tahsis edilmeyip ancak bu şerait ve evsafı haiz ricali ilmiyeye kurbiyet ve evlâdiyet münasebetiyle maaş tahsisi cihetine gidilmiş olanların muamelesi şeklen tahsis de olsa mahiyeten intikal hükmünü ih-tiva eylediğinden tabiriyle evsafı ilmiye sahibi kast olunmuş bulunduğundan esasen çürük bir asla raci olan tahsis keyfiyetine ilâveten bir de bunun tahsi-satı fevkaladesini hesap ederken zükura ayrı inasa

ayrı nisbet ve miktar itası gibi haksızlık ve teşevvüşü dai bir cihet ihtiyar olunması muafak görülmemiş ve mamiyenin noktayı nazarı vechile mesele tefsir olunmuştur. Bermucibi havale Bütçe Encümenine tevdi kılındı,

Maliye Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
Gümüşhane	Gaziantep
Hasan Fehmi	Ahmet Remzi
Kâtip	Aza
Bahkesir	Bayazıt
Ermin	Şefik
Aza	Aza
Amasya	İçel
İsmail Hakkı	Mehmet

Tahsisatı fevkâlâde kararnamesinin beşinci maddesinin son fıkrasının tefsiri

Fıkrai tefsiriye:

Ricali ilmiyeye mensup eytam ve eramilden olup müstehakini ilmiye tertibinden maaş alanları zükur ve inasına eytam ve eramil gibi tahsisatı fevkâlâde verilir.

Türkiye

Büyük Millet Meclisi

Bütçe Encümeni

59 Mazbata numarası

3/43 Esas numarası

Bütçe Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

Müstahikini ilmiye tertibinden maaş alan ahalere verilecek tahsisatı fevkâlâdenin tahsisatı fevkâlâde kararnamesinin beşinci madesinin son fıkrası mucibince sureti tesviyesinin tayin ve tefsiri hakkında Encümenimize mevdu 30 Teşrinisani 1927 tarihli ve 6/5139 numaralı Başvekâlet tezkeresi ve esbabı mucibesi ile Maliye Encümeninin mazbatası mütalâa ve tetkik olundu.

13 Kânunu evvel 1335 tarihli tahsisatı fevkâlâde (müstahikini milliyeye tertibinden maaş alan rical müteakidin ve mazûrin misillu ve inasa eytam ve eramili mülkiye ve ilmiye ve askireye misillu tahsisatı fevkâlâde ita olunur.) denilmektedir. Bu fıkradaki rical kaydının Diyanet İşleri Riyasetince ricali ilmiyeden oldukları tebeyün edip müstehakini ilmiye tertibinden kendilerine maaş tahsis edilen ricali ilmiyeye maksur olması icap ederken 1326 senesi Muvazenei Umumiye Kanununun yirmibeşinci maddesinde mezkûr (muhtaç olan ilmiye aileleri) tabirinden bilistifade maaş tahsis olunan aile efradından erkek olanların da ricali ilmiyeden addolunarak tahsisatı

fevkâlâde hesabında kadınların ayrı bir muameleye tabii tutulduğu anlaşılmıştır.

Gerek Hükümetin teklifi, gerek Maliye Müdüri-nin mütalâası vechile ricali ilmiye ailesinden erkek ve kadın efradın tahsisatı fevkâlâde verilmesinde ayrı ayrı ahkâma tabii tutulması ve bunlardan erkek olanların bizzat ricali ilmiye gibi tahsisatı fevkâlâde almaları caiz değil ise de kararname metninden rical ve inasın tabii oldukları ahkam tayin edilmiş ve «inası» tabiri içine erkek efradın itali kabil görülmemiş olmasına binaen meselenin tefsiri tarihiyle hâlinin encümen tensip etmemiştir. Bu mütalâa sebebiyle tahsisatı fevkâlâdenin kararnamesinin beşinci maddesinin mevzubahis son fıkrası yerine kaim olmak üzere ihsar olunan madde kanuniye Meclisi Âlinin tasviibine arz olunmuştur.

19 Nisan 1928

Reis	Reis Vekili
Edirne	Burdur
Şakir	Vahit
Mazbata Muharriri	Kâtip
Gaziantep	Kütahya
Ali Cenani	Niyazi Asım
Aza	Aza
Aydın	Erzurum
Mühendis Mitat	Nafi Atuf
Aza	Aza
Elaziz	Bahkesir
Hasan Tahsin	Ali Şuuri Bey
	İmzada bulunmadı.
Aza	Aza
Bursa	Tokat
Muhlis	Şevki Bey
	İmzada bulunmadı.
Aza	Aza
Sinop	Sivas
Recep Zühtü	Rasim
Aza	Aza
Samsun	Yozgat
Adil	Süleyman Sırrı

Bütçe Encümeninin Teklifi

13 Kânunuevvel 1335 tarihli tahsisatı fevkâlâde kararnamesinin beşinci madesinin son fıkrasını muad-
del Kanun Lâyihası

Birinci Made — 13 Kânunuevvel 1335 tarihli tahsisatı fevkâlâde kararnamesinin beşinci maddesinin son «Müstehakini ricali ilmiye tertibinden maaş alan rical müteakidin ve mazûlin misillu ve inasa

eytam ve eramili mülkiye ve ilmiye ve askeriye misilli tahsisatı fevkalâde ita olunur.» Fıkrası yerine şu fıkra ikame olunmuştur:

«Müstehakini ilmiye tertibinden maaş alan ricalii ilmiyeye mütekaidin gibi ve bu tertipten maaş tahsis olunan ilmiye ailelerinin erkek ve kadın efradına ey-

tam ve eramili mülkiye gibi tahsisatı fevkelade verilir.»

İkinci Madde — Bu Kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

Üçüncü Madde — Bu Kanunun ahkâmını icraya Başvekil ve Maliye Vekili memurdur.

